

Zadeva C-145/10

Eva-Maria Painer

proti

Standard VerlagsGmbH in drugim

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Handelsgericht Wien)

„Sodna pristojnost v civilnih zadevah – Uredba (ES) št. 44/2001 – Člen 6, točka 1 –
Več toženih strank – Direktiva 93/98/EGS – Člen 6 – Varstvo fotografij –
Direktiva 2001/29/ES – Člen 2 – Reproduciranje – Uporaba portretne fotografije
kot predloge za izdelavo fotorobota – Člen 5(3)(d) – Izjeme in omejitve za citate –
Člen 5(3)(e) – Izjeme in omejitve v namene
javne varnosti – Člen 5(5)“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke V. Trstenjak, predstavljeni 12. aprila
2011 I - 12537
Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 1. decembra 2011 I - 12594

Povzetek sodbe

1. *Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Pristojnost in izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba št. 44/2001 – Posebne pristojnosti – Več toženih strank – Sodna pristojnost za eno od toženih strank – Zahteva – Navezna okoliščina (Uredba Sveta št. 44/2001, člen 6, točka 1)*

2. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 93/98 – Področje uporabe – Portretna fotografija – Vključitev – Pogoji*
(Direktiva Sveta 93/98, člen 6)
3. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Pravica reproduciranja – Izjeme in omejitve*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 5(3)(e) in (5))
4. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Dajanje del na voljo javnosti – Obseg*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 5(3)(d))
5. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Pravica reproduciranja – Izjeme in omejitve*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 5(3)(d) in (5))
6. *Približevanje zakonodaj – Avtorska pravica in sorodne pravice – Direktiva 2001/29 – Usklajevanje nekaterih pravnih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi – Pravica reproduciranja – Izjeme in omejitve*
(Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2001/29, člen 5(3)(d) in (e) ter (5))

1. Člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da le dejstvo, da tožbe, vložene proti več toženim

strankam zaradi vsebinsko enakih kršitev avtorskih pravic, temeljijo na različnih nacionalnih pravnih podlagah v različnih državah članicah, ne nasprotuje uporabi te določbe. Naloga predložitvenega

sodišča je, da glede na vse elemente iz spisa presodi obstoj tveganja, da bi v primeru obravnave tožb v ločenih postopkih prišlo do nezdružljivih sodnih odločb.

(Glej točko 84 in točko 1 izreka.)

2. Člen 6 Direktive 93/98 o uskladitvi trajanja varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic je treba razlagati tako, da se lahko portretna fotografija na podlagi te določbe avtorskopravno varuje, če je avtorjeva individualna intelektualna stvaritev, ki odraža njegovo osebnost in njegove svobodne in ustvarjalne izbire pri njeni izdelavi, kar mora od primera do primera preizkusiti nacionalno sodišče. Če se ugotovi, da je zadevna portretna fotografija varovano delo, njeno varstvo ni ožje od varstva, ki je zagotovljeno vsem drugim delom, vključno z drugimi fotografskimi deli.

(Glej točko 99 in točko 2 izreka.)

3. Člen 5(3)(e) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je ob upoštevanju člena 5(5) te direktive treba razlagati tako, da se mediji, kot so časopisne založbe, s sklicevanjem na cilj javne varnosti ne morejo sami odločiti, da bodo uporabili avtorskopravno varovano delo. Vendar ni mogoče izključiti, da bi lahko časopisna založba z objavo fotografije iskane osebe v posameznem primeru prispevala k doseganju cilja javne varnosti. Zahteva se, da se ta odločitev, prvič, navezuje na sprejeto odločitev ali na delovanje pristojnih nacionalnih organov zaradi javne varnosti in, drugič, da ti organi z njo soglašajo in je z njimi usklajena, da bi se izognilo tveganju, da bi odločitev časopisne založbe nasprotovala ukrepom teh organov, vendar pa konkreten, aktualen in izrecen poziv varnostnih organov za objavo fotografije zaradi preiskave ni potreben.

(Glej točko 116 in točko 3 izreka.)

4. Da bi se zagotovila razlaga Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, ki je kolikor mogoče skladna z upoštevnimi pravili mednarodnega

prava, zlasti Bernske konvencije za varstvo književnih in umetniških del, je treba šteti, da izraz „mise à la disposition du public“ v smislu člena 5(3)(d) francoske različice Direktive 2001/29 pomeni, da je delo postalo dostopno javnosti.

nasprotujejo reproduciranju odlomkov njihovih del, ki je zakonito že postalo dostopno javnosti, pri čemer se avtorjem načeloma zagotavlja pravica do navedbe njihovega imena.

(Glej točke od 126 do 128.)

(Glej točke 134, 135 in 137
ter točko 4 izreka.)

5. Člen 5(3)(d) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je ob upoštevanju člena 5(5) te direktive treba razlagati tako, da dejstvo, da članek, v katerem se citira avtorsko delo ali predmet sorodnih pravic, ni avtorskopravno varovano književno delo, ne nasprotuje uporabi te določbe.
6. Člen 5(3)(d) Direktive 2001/29 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je ob upoštevanju člena 5(5) te direktive treba razlagati tako, da je pogoj za njegovo uporabo navedba vira citiranega avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic, vključno z imenom avtorja ali izvajalca. Če pa ob uporabi člena 5(3)(e) Direktive 2001/29 to ime ni bilo navedeno, je treba šteti, da je ta obveznost izpolnjena, če je naveden le vir. Tako je, če so fotografije dali na voljo javnosti pristojni nacionalni varnostni organi v okviru kazenske preiskave, pri čemer pri tej prvi zakoniti uporabi avtorjevo ime ni bilo navedeno.

Ta določba je namreč namenjena zagotovitvi pravičnega ravnotežja med pravico do svobodnega izražanja uporabnikov avtorskega dela ali predmeta sorodnih pravic in pravico reproduciranja, ki je dodeljena avtorjem. To pravično ravnotežje se zagotavlja tako, da se daje večja teža pravici uporabnikov do svobode izražanja kot pa interesu avtorjev, da

(Glej točke 143, 147 in 149
ter točko 5 izreka.)